

Erfaret Læring: Ny artikelserie sætter fokus på elever, som forlod friskolen for 10-20 år siden. Hvor er eleverne i dag? Hvor meget fylder friskolen i deres bevidsthed? Og har friskolen anno 2010 noget at lære af de tidligere elever, som i dag er blevet voksne...?

Fejltagelser for livet

»Kreativitet handler om at forherlige sine fejl og dyrke det umiddelbare.« Kalle Graverholt fik smag for begge dele på Vejle Friskole og slap siden gennem nåleøjet til drømmeuddannelsen som grafisk designer.

Af Peter Borberg & Thorsten Asbjørn Lauritsen

Minutterne før morgentoget triller ind på Københavns Hovedbanegård, popper en sms op på mobilen:

»Skal vi ikke mødes og lave interviewet i Kongens Have? Det er jo dejligt vejr.«

Sms'en siger en del om den livsindstilling, som kendetegner 27-årige Kalle Graverholt. Han trives bedst i omgivelser, hvor der billedligt talt er højt til loftet, frihed til at boltre sig, og hvor ordene kan strømme frit.

Således også i dag, hvor Kalle Graverholt inden arbejdet har fundet plads til en snak om sine ni års skolegang på Vejle Friskole. Et emne, som i dagene op til interviewet har fyldt i hans bevidsthed.

»Jeg ringede faktisk til min mor hjemme i Vejle for også at få hendes blik på min skoletid,« fortæller Kalle Graverholt, alt imens han folder tæppet ud på den let morgenfugtige græsplæne i Kongens Have i det indre København.

»Hun kunne huske en sen eftermiddag, hvor jeg endnu ikke var kommet hjem fra skole. Da hun ringede til mig for at høre, hvor jeg var, viste det sig, at jeg stadig var på skolen, og at jeg sammen med nogle kammerater var i gang med noget gruppearbejde. Min mor ser det som et glimrende billede på, hvordan skole og fritid kan smelte sammen, når engagementet stimuleres optimalt.«

Plads til det tænksomme gemyt

For Kalle Graverholt står friskoletiden som en periode, hvor der blev givet et stort rum til personlig udfoldelse. Selv hørte han ikke til blandt de elever, som var mest udfarende. Et mere stille og tænksomt gemyt. Derfor var de på én gang vide og trygge rammer afgørende for Kalle Graverholts personlige og faglige udvikling. Med et udtalt kreativt gen fandt han på Vejle Friskole et afsæt for livet.

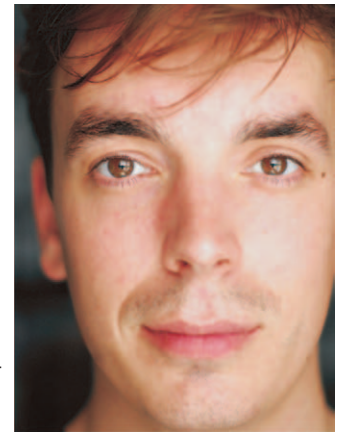
»For mig at se handler kreativitet i høj grad om, at man forherliger sine fejl og dyrker det umiddelbare. At man giver los for de tossede ideer og de dumme ord. Hvis man hele tiden tænker logisk og blot forsøger at resonere sig frem til den rette løsning, går man glip af noget meget væsentligt, nemlig den personlige udfordring, som er en vigtig del af den kreative proces,« siger Kalle Graverholt og hopper med et impulsivt tanke-spring et smut tilbage til Vejle Friskole, som han forlod i 2000.

»Her var det okay, at man bød ind med noget, som måske ikke var lige gennemtænkt. Vi var ikke særlig mange elever i klassen – en 14-15 stykker – og derfor følte jeg, at jeg kunne komme til.«

Drømmevejen

I sommer fik Kalle Graverholt sin bachelor i grafisk design, og han arbejder i dag med visuel kommunikation for det københavnske designbureau Homework. En vej, der er gået over drømmeuddannelsen på Den Grafiske Højskole. Og inden da tre dages intenst optagelsesræs med 700 andre unge om en af 30 pladser. Kalle Graverholt slap gennem nåleøjet.

»For mig har Den Grafiske Højskole været en drømmeuddannelse og på mange måder en videreførelse af

Kalle Graverholt.

Eksempel på Kalle Graverholts nuværende designarbejde: Galerie Emmanuel Perrotin, kunstner-monografi.

meget af det, som jeg havde med i bagagen fra Vejle Friskole,« siger Kalle Graverholt og fremhæver blandt andet den kollektive inspiration, han til stadighed finder i gruppe- og projektarbejde.

»Jeg kender folk, som er bange for at lægge deres gode ideer åbent frem, fordi de er ængstelige for, at andre vil stjæle dem. Det er så langt fra, hvad jeg lærte på Vejle Friskole og siden på Den Grafiske Højskole. Intet er så berigende for en kreativ proces som dialogen med andre, hvorimod den mest langsommelige proces er den, hvor du vælger at køre solo.«

Pres på kreativiteten

Men Kalle Graverholt har også oplevet, hvordan uddannelsessystemet kan føles hæmmende for de kreative og frie processer. Selv om han taler positivt om sin gymnasietid, så var det et mindre chok, der mødte Vejle-drengen, da han stemplede ind på den matematiske linje efter årene på Vejle Friskole. I klassen befandt sig det dobbelte antal elever. Den pludselige indskydelse havde trange kår. Kalle Graverholt trådte i baggrunden.

»Gymnasiet udfordrede mig voldsomt. I timerne følte jeg ofte, at jeg skulle lede efter den helt rigtige timing for

en kommentar og gennemtænke mine ord præcist, før jeg kunne sige dem. Det føltes blokerende, syntes jeg«.

Kalle Graverholt holder en kort tænkepause. Så tilføjer han:

»På sin vis er det jo godt nok, at man lærer at tale under pres og formulere sig ordentligt, fordi det også er det, man oplever i et professionelt arbejdsliv. Spørgsmålene "hvad vil læreren have?" eller "hvad vil kunden have?" er selvfølgelig relevante. Men de må ikke imødekommes så hovedløst, at det sker på bekostning af det selvstændige og autonome islæt. Derfor er jeg også glad for, at jeg inden gymnasiet havde fået den styrke og ballast, der trods alt betød, at jeg var bevidst om min egen stemme.«

Ungt opråd

Sammen med kæresten, som også er designer, drømmer Kalle Graverholt

om inden for en overskuelig fremtid at tage ophold i Australien, hvor han vil bygge videre på sin uddannelse. Sine blot 27 år til trods, så skorter det ikke på holdninger, når snakken falder på det danske uddannelsessystem, der har præget størsteparten af hans liv.

»I dag lever vi i en kultur, hvor vi skelner skarpt mellem rigtig og forkert, fejl eller ikke-fejl.

For mig at se er den nye 12-karakterskala et udtryk for dette. Her kigger man på, om eleven har leveret de rigtige svar, og så trækker man ellers ned. Det medfører konformitet og ensrettethed, hvor den ekstraordinære, uventede og kreative indsats ikke belønnes,« siger Kalle Graverholt og slutter:

»Når børn lærer at tegne, får de som oftest at vide, at huset er firkantet, solen er gul, flagstangen er lige, og røgen kommer op ad skorstenen. I virkeligheden er det forfærdelig forkert at lære børn at være kreative på den måde. Vi har alle forskellige måder at anskue tingene på. Vi skal give plads til de forskellige anskuelser. Også selv om de er behæftede med fejl«.

Læs og se mere om Kalle Graverholt på www.kallegraverholt.com.